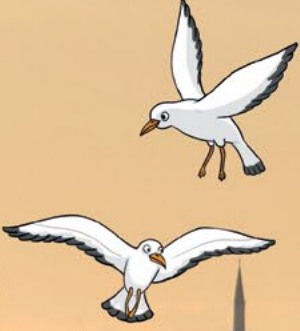

Gemiler

Gemilerle çok ağır eşyalar,
taşıtlar ve yolcular taşınır.
Bazen ülkeler arası çok uzun
yolculuklar yapılır. Bir gemide
kimler çalışır, gemi hangi
bölümlerden oluşur ve
nasıl dengede durur
merak ediyor musunuz?

Tahta kaplı gemi
güvertesinden bir bölüm

Bir geminin yönetiminden kaptan sorumludur. Gemi için gerekli yakıtın alınması, yüklerin yüklenmesi ya da boşaltılması gibi işlerin planlanmasındansa kaptan yardımcıları sorumludur. Gemideki görevlilere ve yolculara ait odaların üstünde bulunan, insanların ayak bastığı zemine güverte denir. Güvertenin her gün temizlenmesi gerekir. Ayrıca güvertede bulunan halatların ve zincirlerin sık sık bakımdan geçirilmesi önemlidir. Tüm bu işleri tayfa adı verilen görevliler yapar.

Köprü denen yer, geminin yönetildiği bölümdür. Genellikle ön tarafta bulunur. Burada bilgisayarlar, çeşitli göstergeler, güvenlik sistemleri gibi geminin güvenli bir şekilde ilerlemesini sağlayan cihazlar bulunur. Gemilerin dümeni, köprü ya da güvertede bulunur.

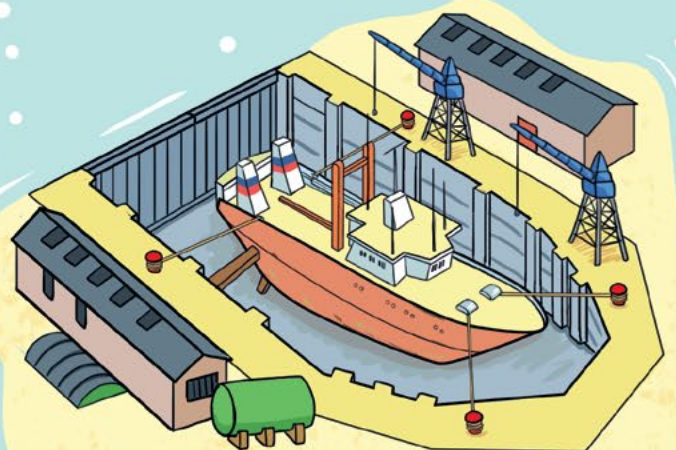

Makine dairesi

Makine dairesinde, geminin çalışmasını sağlayan makineler bulunur. Bunlardan başmakinist sorumludur. Makinelerin düzenli olarak kontrol edilmesi ve gerekli durumlarda tamir edilmesi önemlidir. Gemilerde bulunan radar sistemi, karanın ve başka deniz araçlarının yerini belirlemek için kullanılır.

Radarlardan düzenli olarak gönderilen radyo dalgaları havada ilerlerken bir nesneye çarparsa geri döner. Bu dalgalar gemideki bilgisayarlar tarafından kaydedilir. Böylece nesnenin ne kadar uzaklıkta olduğu hesaplanabilir ve yaşanabilecek kazalar önlenmiş olur.

Gemiler belli aralıklarla temizlenir ve bakıma alınır. Bunun için deniz kıyısında yer alan ve suyu boşaltılabilen özel havuzlara çekilirler. Gemi havuza girince kapılar kapatılarak havuzun suyu boşaltılır. Geminin üzerindeki yosun ve kirler temizlenir, gemi boyanır. Gerekli bakımlar yapıldıktan sonra havuz tekrar suyla doldurulur ve gemi dışarıya çıkarılır.

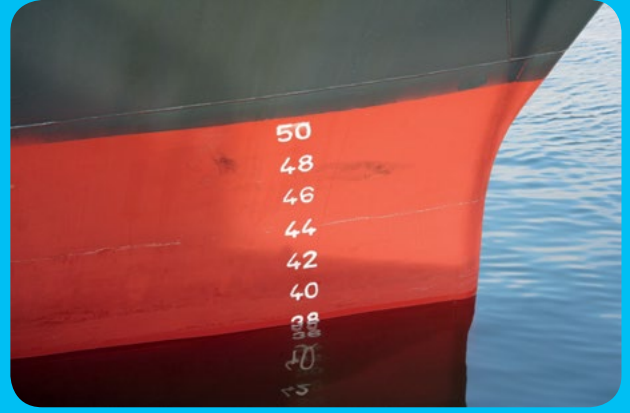

Denizin sakin olduğu zamanlarda güvertede yürümek kolay olsa da deniz dalgalı olduğunda bu durum çok kolay olmayabilir. Eğer gemi dengedeysen endişelenmeye gerek yok! Bu nedenle gemi yüklenirken dengeyi sağlamak çok önemlidir. En ağır yükler geminin en alt kısmına yerleştirilir. Böylece ağırlık merkezi mümkün olduğunca aşağıda tutulur.

Gemilerin batmadan yzebilmesini sağlayan en önemli şey, suyun kaldırma kuvvetidir. Kaldırma kuvveti yoğunluk ile ilişkilidir. Gemi denize indirildiğinde ağırlığıyla suyu yanlara doğru iter. Aynı anda su da geminin gövdesini yukarı iter. Geminin ortalama yoğunluğu suyun yoğunluğundan az olduğu sürece gemi batmadan suyun üzerinde durabilir.

Bir geminin yan tarafına baktığınız zaman gövdesi üzerine çizilmiş işaretler görürsünüz. Su, bu çizgilere ulaştığı zaman gemiye daha fazla yük yüklenmez. Bunlar yk çizgileridir ve geminin taşıyacağı en fazla yük sınırını gösterir.

İki rengin keşiştiği yer geminin taşıyacağı yk sınırını gösteriyor.

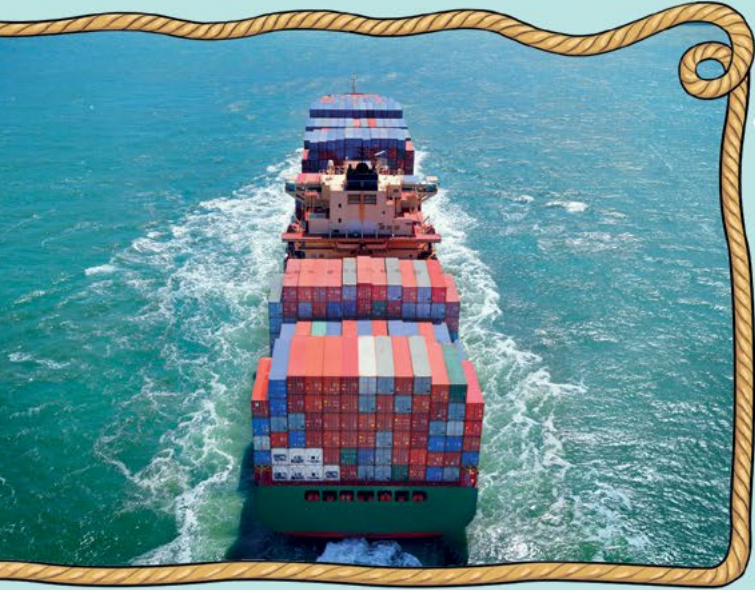

Gemiler kullanılmaları amaca uygun olarak yapılır. Günümüzde farklı amaçlarla kullanılan birçok gemi çeşidi var. Deniz üzerinde insanların tatil yapması amacıyla üretilen büyük gemiler binlerce yolcu taşıyabilir. Bu gemilerde havuzlar, oyun alanları, spor sahaları ve yüzlerce oda bulunur.

Uçak gemileri denilen, daha çok askerî amaçlarla kullanılan gemiler de vardır. Bu gemilerin üzerinde uçak ve helikopterlerin kalkış ve iniş yaptıkları çok uzun pistler yer alır.

Konteyner gemileri olarak bilinen yük gemileriyle ülkeler arası yolculuk yaparak çok büyük yükleri taşır. Bu yükler, vinç yardımıyla gemiden indirilir.

Tanker olarak bilinen bir petrol gemisiyse, yaklaşık on yedi bin kamyonun taşıyabileceği kadar petrolü tek başına taşıyabilir.